

(/)

🏠 (/) > Romaner (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > De satte os fri

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/lysets-boern>)

De satte os fri

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 1662

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri)) **t** ([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=)

[status=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri). Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri)

[5/romaner/de-satte-os-fri](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri&title=)

[mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri&title=)

[os-fri&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-satte-os-fri&title=))

Lisbeth Høgh

De satte os fri. En danmarkskrønike om frihed og fred, fruentimmere og folkestyre. Bind 1 og 2.

HISTORIA 2020

Fred og Kvindesag

Af Preben Etwil

Denne roman giver et godt, medrivende og superrealistisk billede af en af Danmarkshistoriens vigtigste politiske perioder.

Romanens ramme er, at man i perioden 1869 til 1915 følger Danmarkshistoriens første politikerægtepars seje kamp for fred og kvinderettigheder.

I romanen følger man Frederik Bajer (1837-1922) og Matilde Bajers (1840-1934) utrættelige kamp for fred og kvindesag. Et arbejde og en indsats der kronet med, at Frederik bliver tildelt Nobels Fredspris i 1908, og at der gennemføres kvindelig valgbarhed og valgret med Grundlovsændringen i 1915.

Bogen er så spændende som en roman, hvilket den jo også er, om end man måske af og til glemmer det, da de historiske facts i romanen er minutøst – og korrekt – beskrevet. Det er helt utroligt, hvad der kommer med. Vil man have en forståelse af den såkaldte visnepolitik, skal man læse bogen. Vil man vide hvordan flertalsvalg i enkeltmandskredse i realiteten foregik, er romanen informativ. Er man interesseret i den såkaldte Fæstningsfejde omkring København, er romanen oplysende. Eller Estrups Statskup, Sædlighedsfejden, Venstres mange fraktionskampe, Landstingets udemokratiske bekæmpelse af folketingsflertallet – især deres vedvarende blokering af Folketingets ønske om en kvindelig valgret. Og ikke at forglemme Kong Christian X udtalte modstand mod den kvindelige valgret: "Ja, jeg synes nu hellere, at De skulle gå hjem og lave kaffe til Deres mand".

Ja, det hele er fremragende fortalt i romanen. Der er bidende portrætter af en lang række offentlige personer – heraf flest politikere. Ingen går fri. Om der så er tale om personer fra Højre eller Venstre eller for den sag skyld Socialdemokratiet går de ikke ram forbi. Magtkampe – personlige eller politiske – i de politiske partier eller i de folkelige bevægelser bliver med stor præcision spiddet af Lisbeth Høghs koncise fortællerstil. Bagvaskelse, illoyalitet, selvpromovering hørte dengang, som i dag, til dagens orden i en hvilken som helst form for parti eller organisation.

Men romanen viser også, at arbejder man sejt og målrettet mod et politisk mål, kan store resultater opnås. Men man skal ofte lide den tort, at man undervejs både skal hånes og ydmyges. Det kræver både stålvilje og brede skuldre at overvinde denne modstand.

Forhold som freds- og kvindesagsfamilien Bajer i rigeligt omfang måtte sande.

Bogen er fyldt med historiske personer, og få opdigtede, der væves ind i hinanden privat og professionelt. Der er flere steder tale om fiktion, men det er som læser svært at afvise, at romanens fortællinger ikke kunne have været foregået sådan i virkeligheden. Det handler om fortolkning.

Uden at være al for litterær, så minder bogen i visse passager om Henrik Pontoppidans "De Dødes Rige". Korte og præcise sætninger, direkte dialoger, et kæmpestort persongalleri og en handling der på lange stræk handler om politiske rævekager i form af illoyalitet, bagvaskelse, magtkampe og svindel. Men også i form af ideelle målsætninger, og kampen for at opnå dem. Det gennemgående tema i bogen er kampen for at opnå politiske rettigheder til kvinderne – især fokuseret på det ultimative krav om kvindelig valgret, og ikke mindst kvindelig valgbarhed.

Flere af romanpersoner går også igen i de to bøger, men med den store forskel, at der i "De satte os fri" er tale om rigtige eksisterende historiske personer – om end der også bliver digtet over dem.

På bogens bagflap (begge bind) samles indtrykkene ret præcist: "I romanen udfoldes politik og hverdagsliv side om side. Glæder og sorger, sammenhold og kærlighed. Men også bagvaskelse, magtkampe og svindel. Utroskab og skam. Tuberkulosen, der hænger. Mens freden, den dyrebare, skal bevares, og krigen lurker om hjørnet".

Det romanformen mangler i historisk dokumentation, vindes i formidling af de historiske hændelser. En formidling som man givetvis ikke kunne give læserne uden at de pløjede sig igennem et utal af historiske værker – og ét er sikkert. Det ville blive meget kedeligere.

Derfor skal romanens historieformidling have UG med kryds og slange.

Hvad det så betyder på den nye karakterskala vides ikke.

Så læs bogen og lad dig blive bjergtaget af Frederik og Matilde Bajers fantastiske indsats for freds- og kvindesagen i Danmark.

Tag så den medfølgende politiske Danmarkshistorie med i købet. Den er godt formidlet.

[Historie-online.dk, den 26. januar 2021]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/lysets-boern>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

▶ **MORDET VED DYBBØL BANKE**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/mordet-ved-dybboel-banke>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kongens-kvinder-kvinderne-bag-christian-d-4>)

▶ **KONGENS KVINDER.
KVINDERNE BAG CHRISTIAN
D. 4.**

▶ **LODBROGSØNNERNES HÆVN**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/lodbrogsoennernes-haevn>)
